

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Raasiku Vallavalitsus
raasiku.vald@raasiku.ee
Tallinna mnt 24
Aruküla alevik, Raasiku vald, 75201, Harjumaa

28.04.2025 nr 5.1-3/11824-1

JÄRELEVALVE AKT

I. ÜLDSÄTTED

- 1.1. Järelevalve teostamise õiguslik alus: sotsiaalhoolekande seaduse (SHS) § 157 lõige 3.
- 1.2. Järelevalve teostamisel kontrolliti kohaliku omavalitsuse üksuse (edaspidi KOV) korraldatavate sotsiaalteenuste (koduteenus, väljaspool kodu osutatav üldhooldusteenus (edaspidi ÜHteenus), tugiisikuteenus, isikliku abistaja teenus, sotsiaaltransporditeenus ja eluruumi tagamine) korraldamist ja kättesaadavuse tagamist Raasiku Vallavalitsuses.
- 1.3. Järelevalve teostamise koht: Raasiku Vallavalitsus (registrikood 75010708), asukohaga Tallinna mnt 24, Aruküla, Harjumaa, 75201.
- 1.4. Järelevalve teostamise aeg: 02.04.2025 kell 10.15–12.45.
- 1.5. Järelevalve teostajad: Sotsiaalkindlustusameti (edaspidi SKA) üldosakonna järelevalve talituse peaspetsialistid Ülle Sihver (järelevalvemeeskonna juht) ja Aime Koger.
- 1.6. Järelevalvemenetluses kasutatud meetodid: paikvaatlus, dokumentide esitamine, vaatlus ja analüüs, seletuste andmine, e-kirjavahetus. Järelevalvemenetluse ajal oli järelevalve teostajatel juurdepääs sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistri (edaspidi STAR) Raasiku Vallavalitsuse menetlustele.
- 1.7. Järelevalvetoimingutes osalesid Raasiku Vallavalitsuse haridus- ja sotsiaalosakonna osakonnajuhataja Karolin Tooming, sotsiaaltööspetsialist Karin Möllits, hooldus- ja sotsiaaltöö spetsialist Maarika Grau, erivajadustega inimeste spetsialist Anna Karula ja koduhooldustöötajad Aide Lember ja Kaie Leesment.

II. JÄRELEVALVE TULEMUSED

Raasiku Vallavalitsus on kontrollitud menetlustes inimeste abivajadust hinnanud ja sellele vastava abi väljaselgitamise kohustuste täisealiste sotsiaalteenuste korraldamisel ja osutamisel täitnud.

SKA lõpetab järelevalvemenetluse.

III. JÄRELEVALVEMENETLUSE KOKKUVÕTE

Järelevalvemenetlus algatati 12.03.2025, vallavalitsusele saadeti järelevalve korralduslik teade (registreerimisnumber SKA dokumendihaldussüsteemis Delta 5.1-3/7437-1). Sotsiaalteenuste korraldamist käsitlevatele küsimustele saatsid 25.03.2025 kirjalikud selgitused haridus- ja sotsiaalosakonna osakonnajuhataja Karolin Tooming, sotsiaaltööspetsialist Karin Möllits, hooldus- ja sotsiaaltöö spetsialist Maarika Grau ja erivajadustega inimeste spetsialist Anna Karula

(registreerimisnumber SKA dokumendihaldussüsteemis Delta 5.1-3/7437-2). Vestlused sotsiaaltööspetsialist Karin Möllitsaga, hooldus- ja sotsiaaltöö spetsialist Maarika Grauga ning koduhooldustöötajate Aide Lemberi ja Kaie Leesmentiga toimusid vallavalitsuses 02.04.2025. Raasiku Vallavalitsuses ei ole varem täisealistele osutatavate sotsiaalteenuste haldusjärelvalvet läbi viidud. Lastekaitsetöö korraldamise vastavust õigusaktidele ning abivajava lapse ning abivajava lapse juhtumiga seotud andmete kandmist STARi kontrolliti 2023. aastal (järelvalve akt 30.05.2023 nr 5.1-3/9292-11, järelkontrolli akt 03.10.2024 nr 5.1-3/9292-17).

3.1. Raasiku valla üldandmed ja täisealistele sotsiaalteenuste osutamise korraldamine

Raasiku valla pindala on 158 km². 01.01.2025 elas vallas 5456 [elanikku](#), neist vanuses 65+ aastat 851 ehk 15,6 %. Vallavalitsusel hallatavaid sotsiaalasutusi ei ole, KOVi haldusterritooriumil hooldekodusid ei asu. Valla elanikke teenindatakse igapäevaselt vallamajas, haridus- ja sotsiaalosakonna spetsialistide vastuvõtt tuleb eelnevalt kokku leppida.

2024. aasta kohta koostatud S-Veebi aruannete põhjal osutati 2024. aasta jooksul Raasiku vallas koduteenust 22le inimesele, tugiisikuteenust ühele täisealisele, eluruumi tagamise teenust 28le inimesele, sotsiaaltransporditeenust 21le täisealisele, isikliku abistaja teenust ei osutatud. Raasiku Vallavalitsuse 21.03.2025 kirja nr 14-3/277-2 andmetel on seisuga 15.03.2025 täisealiste sotsiaalteenuste saajate arv järgmine: koduteenusel – 18 (16 aktiivset, kaks passiivset), ÜHteenusel – 37, eluruumi tagamise teenuse lepinguid sõlmitud 21, tugiisikuteenust ja isikliku abistaja teenust ei osutatud.

Raasiku Vallavalitsuse struktuuriüksusteks on [osakonnad](#). Haridus- ja sotsiaalosakonna struktuuris on kaheksa ametikohta ja 2,5 töökohta (1,8 koduhooldustöötaja ja 0,7 perenaine). Osakonna teenistujate koosseis, kontaktandmed ja ametijuhendid on avalikustatud [kodulehel](#). Osakonda juhib osakonnajuhataja. Täisealistele sotsiaalteenuste korraldamisega, määramisega ja sotsiaaltoetuste maksimisega on seotud kolm ametnikku (sotsiaaltööspetsialist, hooldus- ja sotsiaaltöö spetsialist ja erivajadustega inimeste spetsialist), teenuste korraldamine toimub spetsialiseerumise alusel. Valla korraldatavad ja osutatavad [sotsiaalteenused](#), nende kirjeldused ning teenuse korraldamisega seotud ametnike kontaktandmed on kodulehel.

3.2. SHSis sätestatud nõuete täitmine

3.2.1. Nõuded sotsiaalhoolekandes töötavale sotsiaaltöötajale

SHS § 4 punkti 3 kohaselt on sotsiaaltöötaja sotsiaalhoolekandes töötav vastava erialase ettevalmistusega kõrgharidusega isik ning **SHS § 16¹** järgi võib sotsiaaltöötajana ametisse nimetada isiku, kellele on kutseaduse alusel välja antud sotsiaaltöötaja kutse või kellel on riiklikult tunnustatud kõrgharidus sotsiaaltöös või sellele vastav kvalifikatsioon.

Osakonnajuhatajal paluti anda hinnang, kas teenistuses olevad sotsiaaltöötajad vastavad neile seadusega kehtestatud nõuetele. Osakonnajuhataja hinnangul on spetsialistidele kehtestatud nõuded täidetud. Paikvaatlusel esitatud haridusnõudeid tõendavate dokumentide kohaselt vastavad SHSis sotsiaaltöötajale kehtestatud nõuetele sotsiaaltööspetsialist Karin Möllits (Tallinna Ülikooli sotsiaalteaduse sotsiaaltöö magistri kraad, 2011) ja erivajadustega inimeste spetsialist Anna Karula (Tallinna Pedagoogilise Seminari sotsiaaltöö rakenduskõrghariduse õppekava, 2009). Raasiku Vallavalitsus on pärast SHS § 16¹ jõustumist (jõustus 08.05.2022) nimetanud alates 01.02.2025 hooldus- ja sotsiaaltöö spetsialistina ametisse Maarika Grau, kes ei vasta SHS § 16¹ sotsiaaltöötajale sätestatud nõuetele (Tallinna Pedagoogikaülikooli sotsiaalpedagoogika eriala, 1999). SHSi muudatusega alates 08.05.2022 seati sotsiaaltöötajale täpsemad nõuded ja anti neile sotsiaaltöötajatele, kes olid seaduse jõustumisel teenistuses ja kellel puudus erialane kõrgharidus või sellele vastav kvalifikatsioon või sotsiaaltöötaja kutse, nõuetele vastava kvalifikatsiooni omandamiseks üleminekuaeg 01.07.2026. KOVi sotsiaaltöötaja ettevalmistus peab vastama SHS §-s 16¹ sätestatud nõudele hiljemalt 01.07.2026 (SHS § 160 lõige 41). Vestlusest hooldus- ja sotsiaaltöö spetsialistiga selgus, et ta on sotsiaaltöötajale kehtestatud nõuetest teadlik, on läbinud erinevad väljaõppeid ja tegeleb enda nõuetele vastavuse tagamisega hiljemalt 01.07.2026.

3.2.2. Sotsiaalhoolekandeline abi andmise kord

SHS § 14 lõike 1 kohaselt kehtestab KOV sotsiaalhoolekandeline abi andmise korra, mis peab sisaldama vähemalt sotsiaalteenuste ja -toetuste kirjeldust ja rahastamist ning nende taotlemise tingimusi ja korda. Raasiku vallas kehtib vallavolikogu 08.09.2020 kehtestatud [määrus nr 15](#) „Sotsiaalhoolekandeline abi andmise kord Raasiku vallas“ (edaspidi kord). Sotsiaalvaldkonna õigusaktid on tehtud kättesaadavaks valla [kodulehel](#).

SKA seisukoht: SHS § 14 lõikes 1 sätestatud nõue on täidetud.

3.2.3. Sotsiaalteenuste osutamise korraldus

Sotsiaalteenuseid osutatakse, sotsiaaltoetusi ja muud abi antakse arvestades isiku tahet (SHS § 12 lõige 1). SHS § 15 lõike 1 kohaselt selgitab KOV välja abi saamiseks pöördunud inimese abivajaduse ja sellele vastava abi ulatuse ning korraldab abi osutamist või aitab abi saamiseks vajalikes tegevustes. Abivajajal on võimalik saada täpsemalt teavet vallas osutatavate sotsiaalteenuste kohta [kodulehelt](#).

Sotsiaalteenuse taotlemist käsitleb korra § 7. Teenuse saamiseks tuleb esitada ametiasutusele vormikohane taotlus, vorm on tehtud kättesaadavaks valla kodulehel sotsiaalteenuste rubriigis iga sotsiaalteenuse juures. Juhul, kui e-taotlust pole võimalik täita, saab taotluse välja printida, täita käsitsi ning esitada. Taotluste esitamine on võimalik ka SPOKU [e-iseteeninduskeskkonnas](#). Taotluse saab esitada abivajaja või muu isik (korra § 7 lõige 2). Spetsialistide vastustest selgus, et abivajadusest antakse teada ametniku vastuvõtul, e-kirja teel või telefonikõnega, samuti jagavad teavet abivajajatest koduhooldustöötajad. Vastu võetakse ja menetletakse igas vormis laekunud taotlusi. Kui teenuse saamiseks on avaldatud soovi telefoni teel, siis enne teenusele määramist tehakse kodukülastus ja võetakse taotlejalt paberikandjal vormikohane taotlus (koduteenus, ÜHteenus), sotsiaaltransporditeenuse taotlemise kohta sisestatakse pöördumise andmed STARi. Kirjalikud taotlused sisestatakse vallavalitsuse dokumendiregistrisse Amphora.

Korra § 8 lõigete 1 ja 2 järgi selgitab vallavalitsus inimese pöördumisel välja parima asjakohase abi, hinnates tema konkreetseid vajadusi ning vajadusel ka perekonnaliikmete sissetulekut, varanduslikku seisu, eluasemekulusid ja püsikulusid. Selleks teostatakse päringuid STARis. Abivajaduse tervikliku hindamise kohustus on kirjas spetsialistide ametijuhendites.

Abivajaduse hindamise tähtaegadena näeb kord ette ajavahemikku dokumentide laekumisest kümne tööpäevani koduteenuse puhul (korra § 14 lõige 2) ning taotluse saamisest ühe nädala jooksul ÜHteenuse puhul (korra § 16 lõige 5). Alates 2024. aasta detsembrist on kasutusel „Hindamisinstrument hooldusvajaduse ja sotsiaalteenuste määramiseks“. Kodu- ja ÜHteenuse vajadust hinnatakse punkti skaalal. Dokumendis on kirjas hindamise aeg, kas tegemist on esmase või korduva hindamisega, taotleja andmed, taotleja lähedaste andmed, eluruumi andmed, hoolduskorralduse kirjeldus, teenuse vajaduse kirjeldus, hindamise läbiviija ja kliendi või esindaja nimed ja allkirjad. Spetsialistide selgituste kohaselt viib taotluse menetleja läbi abivajaduse hindamise esimesel võimalusel kuid mitte hiljem kui kümne tööpäeva jooksul inimese elu- või viibimiskohas, kaasates vajadusel osakonna spetsialiste, koduhooldustöötaja, lähedased ja muud teenuse korraldamist ja osutamist mõjutvad isikud nagu näiteks hooldekodu või haigla sotsiaaltöötaja, raviarsti, naabri jms.

Korra § 9 lõike 1 järgi otsustab teenuse määramise kümne tööpäeva jooksul nõuetekohase taotluse esitamisest arvates vallavalitsus korraldusega ning korraldus on aluseks koduteenuse, ÜHteenuse, tugiisikuteenuse, isikliku abistaja teenuse ja eluruumi tagamise teenuse saamiseks. Sotsiaaltransporditeenuse korral teeb teenuse määramise otsuse pädev ametnik või vallavalitsus. Sotsiaalseadustiku üldosa seaduse § 25 lõike 1 järgi otsustab hüvitise andja hüvitise andmise kümne tööpäeva jooksul nõuetekohase taotluse esitamisest või muu hüvitisele õiguse tekkimise aluseks oleva sündmuse toimumisest, asjaolu saabumisest või tingimuse täitmisest arvates. Kontrollitud menetlustes esines kümnest tööpäevast pikemat teenusele määramise tähtaega. Näiteks menetluses 25277259906 esitati taotlus koduteenuse saamiseks 12.08.2024, abivajadus hinnati 30.08.2024, koduteenus määrati korraldusega 09.09.2024, teenuse osutamine algas 16.09.2024. SKA juhib tähelepanu, et juhul, kui on näha, et otsuse tegemiseks kulub objektiivsetel

põhjustel üle kümne tööpäeva, tuleb anda otsust ootavale inimesele teada otsuse hilinemisest, selle põhjustest ja otsuse tegemise eeldatavast ajast (haldusmenetluse seaduse § 41).

Haldusakti edastab taotlejale ja teenuseosutajale menetlusega seotud ametnik läbi Amphora. Korra § 9 lõike 7 järgi tuleb teenusele suunamine registreerida STARis. Sotsiaaltööspetsialisti ning hooldus- ja sotsiaaltöö spetsialisti 03.03.2025 kinnitatud ametijuhendite punktis 3.2 on STARi kannetega seotud teenistusülesandena kirjas, et „*asjakohane abivajadus on välja selgitatud ja korraldatud ning dokumenteeritud korrektselt ja õigeaegselt sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistris STAR*“. Järelevalves selgus, et sotsiaalteenuste ja -toetuste ning muu abi osutamise menetlemist ja dokumenteerimist STARis järjepidevalt ei toimu. Vestlustest ja STARi kannetest selgus, et üks spetsialistidest peab oluliseks kannete tegemist STARi ja on asunud andmeid ja dokumente sisestama, teine spetsialist ei ole andmeid ja dokumente enamuses tema menetlustes sisestanud ning oma ametijuhendi punktis 3.2 sätestatuga kursis ei olnud.

Osakonnajuhataja andmetel kaebuseid ja vaideid koduteenuse ja ÜHteenuse määramise haldusaktide peale esitatud ei ole.

SKA seisukoht: juhuvalimina kontrollitud koduteenuse menetlustes 25277259906, 25277182702, 24273770149, 24273702563, 24269866265 ja ÜHteenuse menetlustes 25277172489, 25276487069, 24275063504, 24273951667, 24273648382 on järgitud SHS § 15 lõikes 1 sätestatud nõudeid.¹ Teenust vajavate inimeste abivajadus on välja selgitatud ja korraldatud sobiva abi osutamine.

3.2.4. Koduteenus

SHS § 18 lõike 2 kohaselt koostab KOV koostöös teenuse saajaga ja teenuseosutajaga koduteenuse osutamise haldusakti või halduslepingu, määrates selles muu hulgas kindlaks kõrvalabi vajaduse määrast tulenevad toimingud, mis tagavad inimese iseseisva toimetuleku kodustes tingimustes. Koduteenuse korraldust käsitlevad korra §-d 13 ja 14. Koduteenuse kirjelduse, korraldamise, osutamise ja rahastamise kohta on teave valla [kodulehel](#). Koduteenus on alates 2024. aastast teenusesaajale [tasuline](#), makstes viis eurot tunni eest. Ühe tunni tasu rakendatakse ka juhul, kui teenuse osutamise aeg on pikem kui tund, kuid ei ületa 1,5 tundi. Juhul, kui teenuse osutamise aeg on pikem kui 1,5 tundi, on väikseimaks ajalise mõõte pikkuseks vähemalt pool tundi ehk 30 minutit (2,5 eurot).

Koduteenuse saamiseks tuleb esitada vallavalitsusele kirjalik taotlus. Korra § 14 lõike 2 järgi hindab vallavalitsuse esindaja teenuse vajaja toimetulekuvõimet ja koduteenuse vajadust iga juhtumi korral eraldi kodukülastuse käigus. 2024. aastal ja 2025. aasta jaanuaris on koduteenuse abivajaduse hindamised viinud läbi töölepingu alusel töötanud hoolduskoordinaator, kes on allkirjastanud ka koduteenuse halduslepingu lisaks oleva tegevuskava. Alates 01.02.2025 on hindamised läbi viinud ametnik (hooldus- ja sotsiaaltöö spetsialist). SKA juhib tähelepanu, et abivajaduse hindamise õigus ja kohustus on ametnikul (sotsiaaltöötajal) tulenevalt SHS § 15.²

Korra § 14 lõike 2 järgi teeb vallavalitsus või pädev isik otsuse koduteenuse osutamise või sellest keeldumise kohta kümne tööpäeva jooksul pärast kodukülastuse dokumentide laekumist. Korra § 14 lõike 3 näeb ette, et juhul kui teenuse osutamata jätmise põhjustab isiku elule või tervisele ohtliku olukorra, osutatakse teenust koheselt ja dokumendid vormistatakse hiljemalt kahe nädala jooksul. Järelevalves selgus, et koduteenuse määramiseks annab vallavalitsus korralduse, millele järgneb halduslepingu sõlmimine. Kirjalikus tähtajatus halduslepingus lepatakse kokku tingimused, poolte õigused ja kohustused ning tasu suurus. Leping sõlmitakse teenusesaajaga või lähedasega ja selle allkirjastavad vallavanem ja teenusesaaja või tema lähedane/esindaja. Teenusesaaja kõrvalabi määrast tulenevad toimingud, kestvus ja sagedus määratletakse halduslepingu lisana vormistatavas tegevuskavas.³ Viimase allkirjastavad spetsialist ning teenusesaaja või tema lähedane/esindaja. Tegevuskava kuulub läbivaatamisele vastavalt vajadusele, kuid mitte harvem

¹ Käesolevas aktis on kontrollitud sotsiaalteenuste menetlustes esitatud näited Raasiku Vallavalitsuse STAR kliendimenetluse viitenumbritega.

² Vt ka sotsiaalkaitseministri 29.06.2023 määruse nr 40 „Nõuded koduteenusele“ [seletuskiri](#).

³ Korra § 14 lõike 4 näeb ette tähtajalise halduslepingu sõlmimise ning tegevuskava nimetuseks korra kohaselt on hoolduskava.

kui kord aastas. Tegevuskavades on üheks kohustuslikuks toiminguks teenusesaaja seisundi ja vajaduste analüüsimine ning vajadusel ettepanekute tegemine tegevuskava muutmise kohta.

Valdkonnale spetsialiseerunud hooldus- ja sotsiaaltöö spetsialisti selgituste kohaselt hindab ta pärast taotluse saabumist inimese abivajaduse koduses keskkonnas ning tutvustab inimesele kodukülastuse käigus ka koduteenuse hinnakirja ja muid sotsiaalteenuseid ning selgitab välja abivajaja sissetuleku. Näiteks menetlustes 24273770149 ja 25277259906 on lepingus kirjas, et kui koduteenus hõlmab ka sotsiaaltransporti, rakendub sotsiaaltranspordi eest tasu vastavalt Raasiku Vallavalitsuse hinnakirjale. Teenuse vajaduse muutudes viib spetsialist läbi korduvhindamise. Näiteks menetlustes 25276487069 ja 24275135723 on läbi viidud korduvhindamise tulemusena hinnatud koduteenuse saajad ÜHteenusele.

Koduteenuse menetluses 24273770149 esitas inimene 27.09.2024 vormikohase taotluse koduteenuse saamiseks. Samal päeval tuvastas hoolduskoordinaator esmasel abivajaduse hindamisel minimaalse kõrvalabi vajaduse mida tagatakse koduteenusega kaks korda kuus üle nädala. Vallavalitsuse 07.10.2024 korraldusega määrati inimesele koduteenus ning otsustati sõlmida koduteenuse leping alates 08.10.2024. Leping koduteenuse osutamiseks alates 08.10.2024 sõlmiti 15.10.2024. Lepingu lisana vormistati tegevuskava, kuhu märgiti koduteenuse üldeesmärk, tegevused ja sagedus (igal külastusel, vastavalt vajadusele).

Koduteenust osutavad kolm koduhooldustöötajat halduslepingu lisaks oleva tegevuskava alusel. Nende tööd juhendab, neid nõustab ja töö üle teeb järelevalvet koduteenust koordineeriv hooldus- ja sotsiaaltöö spetsialist. Kalendrikuus osutatud teenuste kohta esitavad koduhooldustöötajad spetsialistile kliendipõhise aruande.

Osakonnajuhataja selgituste kohaselt koduteenuse mahtu analüüsitakse ja prognoositakse tuginedes eelmise aasta eelarve täitmisele ja täitumisele. Teenuse maht on sõltuv isiku lisaabi vajadusest, kuu/aasta keskmisest koduteenust vajavate inimeste hulgast ning lähtub sellest, kui suur on keskmiselt teenuse saajate hooldusvajadus ja kui sageli nad teenust vajavad. Lisaks on vajadus arvestada teenuse osutamise kaudsete kuludega nagu näiteks koduhooldustöötajate koolitamine, transpordile kuluvad vahendid jms.

Sotsiaalkaitseministri 29.06.2023 määrus nr 40 „[Nõuded koduteenusele](#)“ jõustus 01.01.2025. Valdkonnale spetsialiseerunud hooldus- ja sotsiaaltöö spetsialist ja vestlustes osalenud koduhooldustöötajad kinnitasid, et on määruse sisuga kursis. Spetsialisti sõnul on isikuabitoiminguid osutatud koduteenuse raames ka enne koduteenuse täpsustatud nõuete ja tegevuste jõustumist ning koduhooldustöötajatel on võimekus määruses sätestatud tegevusi osutada.

SHS § 19 järgi ei tohi koduteenust osutada isik, kelle karistus tahtlikult toimepandud kuriteo eest võib ohtu seada teenust saama õigustatud isiku elu, tervise ja vara. Järelevalvemenetluse ajal kontrollis vallavalitsus koduteenust vahetult osutavate töötajate andmeid karistusregistrist 12.03.2025, teenuse osutamist takistavad asjaolud puudusid.

SKA seisukoht: Raasiku Vallavalitsus on välja selgitanud taotleja vajaduse koduteenuse järele ning koduteenus on abivajajale korraldatud ja kättesaadav.

3.2.5. Väljaspool kodu osutatav üldhooldusteenus

SHS §-des 20 kuni 22¹ on sätestatud ÜHteenuse eesmärk ja sisu, nõuded teenuseosutajale ja KOVi kohustused ÜHteenuse korraldamisel. ÜHteenuse taotlemist ja menetlemist käsitlevad korra §-d 15 kuni 17² ning ÜHteenuse kirjelduse, korraldamise ja rahastamise kohta on teave [kodulehel](#).

ÜHteenuse rahastamist reguleeriva Raasiku Vallavalitsuse 03.07.2023. a määrusega nr 2 "Väljaspool kodu osutatava ööpäevaringse üldhooldusteenuse hoolduskulude tasumise piirmäärade kehtestamine" on alates 01.07.2023 kehtestatud hoolduskulude piirmääraks 650 eurot kalendrikuus ühe ÜHteenuse saaja kohta. SKA kodulehel avaldatud ÜHteenuse osutajate [ÜHteenuse maksumusi](#) (seisuga 05.04.2025) võrreldes selgub, et Raasiku valla kehtestatud

piirmäär 650 eurot kuus võimaldab katta kuue Harjumaa hooldekodu hoolduskulud täielikult. Seega on inimesele kindlustatud ÜHteenuse kättesaadavus selliselt, et tal oleks võimalus valida vähemalt mõne teenuseosutaja vahel, kelle puhul kataks vallas kehtestatud piirmäär hooldustöötajate kulud täies ulatuses (SHS § 22¹ lõige 3). Kui ÜHteenuse saaja sissetulek on madalam kui Statistikaameti avaldatud eelarveaastale eelnenud aasta teise kvartali keskmise vanaduspensionist vanaduspensionist suurus või kui inimesel ja/või tema lähedastel ei ole piisavalt vahendeid ÜHteenuse eest tasumiseks, katab Raasiku Vallavalitsus keskmisest vanaduspensionist madalamat sissetulekut saavatele klientidele tasutavate kulude ja sissetuleku vahe (SHS § 22¹ lõige 5) või tasub valla eelarvest majutus- ja toitlustuskuludest puudujääva osa ja/või kulutused ravimitele ja transpordile. Seisuga 15.03.2025 tasub KOV osaliselt majutus- ja toitlustuskulud üheksale ÜHteenuse saajale. Osakonnajuhataja selgituste kohaselt jälgib hoolduskulusid hooldus- ja sotsiaaltöö spetsialist, lisaks saadavad teenusepakkujad info hinna muudatustest. ÜHteenuse määramise korraldustes on punkt selle kohta, et teenuse osutaja teavitab vallavalitsust hinna muutusest vähemalt kolm kuud ette valla e-posti aadressil (nt menetlustes 25276487069 ja 24275135723).

ÜHteenuse korraldamisega tegeleb valdkonnale spetsialiseerunud hooldus- ja sotsiaaltöö spetsialist. Tema seletuse kohaselt ja tulenevalt korra § 16 lõikele 1 tuleb ÜHteenuse saamiseks esitada ametiasutusele vormikohane taotlus ning märkida seal soovitud sotsiaalteenus (ÜHteenus) koos teenuse põhjendusega. Taotluse saab esitada abivajaja ise (näiteks esitanud menetluses 24275063504) või muu isik (näites menetlustes 25276197265 ja 24275135723 on esitanud laps, menetluses 25276487069 lapselaps ja menetluses 25277172489 KOV eestkostetavale). Pärast taotluse laekumist või abivajajast teate saamist hindab hooldus- ja sotsiaaltöö spetsialist hindamisinstrumendi abil abivajadust inimese kodus või viibimiskohas (haiglas, hooldekodus, lähedase pool vms), kaasates vajadusel lähedase (näiteks menetluses 24273340442 on dokumendil kirjas, et telefonivestluse käigus saadud info tütrelt), haigla või hooldekodu personali (sotsiaaltöötaja, õe) ning teeb päringud STARi keskkonnas. Kontrollitud ÜHteenuse menetlustes STARi lisatud hindamise dokumentidel on kirjas hindamise läbiviimise kuupäev, kas tegemist on esmase või korduva hindamisega, hindamise eesmärk (ÜHteenuse vajaduse hindamine), abivajaja andmed, senine hoolduskorralduse kirjeldus (kas puudus või kui oli korraldatud, siis millised olid hoolduskorralduse toimingud), ÜHteenuse vajaduse hindamine punktiskaalal ja sellest kujunev hooldusgrupp, hindaja täiendavad kommentaarid, hindaja nimi, ametikoht, allkiri ja teenusesaaja või tema esindaja nimi ja allkiri. ÜHteenusele suunamise ja rahastamise otsustab vallavalitsus korraldusega. Korraldused on pealkirjastatud „Sotsiaalteenususe määramine“ (menetluses 25276487069, 25276197265) või „Väljaspool kodu osutatava ööpäevaringse üldhooldusteenuse kohatasu maksumuse hüvitamises osalemine“ (menetluses 24275135723). Korraldustes on kirjas, kes ja kuna taotluse esitas, kes hindas, abivajaduse hindamise kuupäev, abivajaja sissetulekud ja ÜHteenuse eest tasumise suurus. Hooldus- ja sotsiaaltöö spetsialist saadab vastu võetud korralduse teenusesaajale ja/või tema lähedasele ning teenuseosutajale. Vestlusest selgus, et negatiivseid otsustusi ÜHteenusele suunamisel tehtud ei ole ning kui abivajaduse hindamisel on selgunud ÜHteenuse vajadus, on inimene ÜHteenusele suunatud ja KOV osaleb kohatasu maksumuse hüvitamises. Hooldusplaanide koostamisel ja üle vaatamisel spetsialistid osalenud ei ole.

Kontrollitud ÜHteenuse menetlustes 25276487069, 25276197265, 24275135723, 25277172489, 24274128427, 23264164420, 24273340442, 24275063504 esitati taotlused ÜHteenuse saamiseks ning ÜHteenuse rahastamiseks. Abivajaduse hindamisel tuvastati ÜHteenuse vajadus ning vallavalitsus võttis vastu korraldused ÜHteenuse rahastamiseks KOVi kehtestatud piirmäära ulatuses. Piirmäära ületav osa jäeti ÜHteenuse saaja enda kanda (menetlustes 25276487069, 25276197265, 24275135723, 24273340442, 24275063504) ja/või maksab KOV lisaks väiksema sissetuleku hüvitist (menetluses 23264164420) või kuna ÜHteenuse saajal endal ja/või tema lähedastel ei olnud piisavalt vahendeid ÜHteenuse eest tasumiseks, määras KOV ÜHteenuse tagamiseks puudujääva osa maksmise KOVi eelarvest (menetlustes 25277172489 ja 23264164420).

SKA seisukoht: Raasiku Vallavalitsus on ÜHteenuse korraldamisel välja selgitanud inimese abivajaduse ÜHteenuse järele ja korraldanud sobiva abimeetme. Teenuskoha maksumust rahastatakse isikult võetavast tasust ja valla eelarvest vähemalt kehtestatud piirmäära ulatuses.

KOV osaleb ÜHteenuse rahastamises, kui abivajaja ja tema seadusjärgsete ülalpidajate maksevõime seda ei võimalda.

3.2.6. Tugiisikuteenus ja isikliku abistaja teenus

SHS §-d 24 ja 28 sätestavad KOVi kohustused tugiisikuteenuse ja isikliku abistaja teenuse osutamisel. Nimetatud sotsiaalteenuste korraldust käsitlevad vastavalt korra §-d 18 kuni 20 ja 26 kuni 28. Teenuseid puudutav teave on kättesaadav kodulehel, teenused on abivajajale tasuta. Seisuga 02.04.2025 isikliku abistaja teenust ja tugiisikuteenust täisealistele ei osutata. Tugiisikuteenust osutati 2023. ja 2024. aastal ühele täisealisele, 2025. aastal tugiisikuteenust osutatud ei ole. KOVil on valmisolek tugiisikuteenust ja isikliku abistaja teenust osutada, hetkel osutatakse tugiisikuteenust lastele. Erivajadustega inimeste spetsialist selgitas, et vallavalitsus abistab teenust saama õigustatud isikut tugiisiku leidmisel. Teenuse osutamise leping sõlmitakse tugiisikuga tähtajaliselt, mitte kauemaks kui üks aasta. Tugiisik esitab iga kuu alguses teenuse osutamise kohta akti, kus on kajastatud eelmisel kuul tehtud tegevused.

3.2.7. Sotsiaaltransporditeenus

SHS § 38 ja korra §-d 33 ja 34 sätestavad sotsiaaltransporditeenuse korraldamise kohustuse. Teenuse eesmärk ja saamise tingimused on kirjas valla [kodulehel](#). Teenus on [tasuline](#) ja teenust osutatakse juhu- ja taksoveona. Vestlusest hooldus- ja sotsiaaltöö spetsialistiga selgus, et kuigi korra §-s 33 ja kodulehel on kirjas, et sotsiaaltransporditeenust osutatakse puudega isikule, kellel puue takistab isikliku või ühissõiduki kasutamist, osutatakse teenust kõigile abivajajatele abivajaduse tuvastamisel sõltumata puude olemasolust. Teenuse saamise taotluse võib esitada telefoni teel, e-postiga või taotlusega vallavalitsusele, pöördumise andmed sisestab spetsialist STARi. Teenuse osutamise otsustab ühekordsete taotluste korral spetsialist, teenust osutavad koduhooldustöötajad ja teenuse osutamise kohta vormistatakse sõiduleht. Menetluses 25275566767 on hinnatud taotleja abivajadus ja maksevõimekus ning vallavalitsus on andnud korralduse sotsiaaltransporditeenuse osutamiseks sagedusega kolm korda nädalas tervishoiuteenustel käimiseks ja teenuse eest tasumiseks, teenust osutab Forus Takso.

SKA seisukoht: Raasiku Vallavalitsus on korraldanud ja taganud sotsiaaltransporditeenuse kättesaadavuse.

3.2.8. Eluruumi tagamine

SHS § 41 ja korra §-d 35 kuni 38 sätestavad eluruumi tagamise korraldamise kohustuse. Lisaks korrale reguleerib eluruumi tagamise teenust Raasiku Vallavolikogu 14.01.2020 [määrus nr 2](#) „Raasiku valla omandis olevate eluruumide ja mitteiluruumide üürile andmise ja kasutamise kord“. Teenuse eesmärk, taotlemine, ametnike kontaktid ja link eelnimetatud korrale on kirjas [kodulehel](#). Eluruumide tagamise korraldamisega tegelevad valdkonnale spetsialiseerunud sotsiaaltööspetsialist ja haldusspetsialist. Eluruum antakse üürile või üürilepingut pikendatakse kuni kaheks aastaks (korra § 37 lõige 4). Üürile andmise, üürilepingu sõlmimise ja üürilepingu pikendamise otsustab inimese taotluse alusel elamufondi komisjoni koosoleku ettepanekul vallavalitsus korraldusega, eelnõu teeb haldusspetsialist. Esmakordsel teenuse taotlemisel hindab abivajaduse sotsiaaltööspetsialist. Lepingu pikendamisele abivajaduse hindamist ei eelne, piisavaks loetakse abivajaja taotlust lepingut jätkata. Sotsiaaltööspetsialisti sõnul on vallavalitsus abivajajatele eluruumi taganud ja vallal on valmisolek eluruum tagada, reservis on eluruum erakorraliste olukordade jaoks. Seisuga 02.04.2025 eluruumi tagamise teenusele järjekorda ei ole.

SKA seisukoht: Raasiku Vallavalitsus on korraldanud ja taganud eluruumi tagamise teenuse kättesaadavuse.

IV. TÄHELEPANEKUD/ETTEPANEKUD/SOOVITUSED

4.1. Raasiku Vallavalitsusel tuleb tagada, et alates 01.07.2026 on ametisse nimetatud sotsiaaltöötajatel kutseseaduse alusel välja antud sotsiaaltöötaja kutse või riiklikult tunnustatud kõrgharidus sotsiaaltöös või sellele vastav kvalifikatsioon.

4.2. Tulenevalt SHS § 15 lõikest 1 on KOVi abivajaduse hindamise kohustus, mistõttu säilitatakse ka abivajaduse hindamise dokumendid. Vaatamata asjaolule, et osade andmete STARi kandmise tähtaega on pikendatud, soovib SKA igapäevatoos STARi kanda [sotsiaalteenuste ja -toetuste põhimääruse](#) § 8 lõige 1 punktides 8, 11 ja 12 sätestatud andmed ning korrastada varem sisestatud menetlused.

4.3. SKA juhib tähelepanu, et juhul, kui on näha, et otsuse tegemiseks kulub objektiivsetel põhjustel üle kümne tööpäeva, tuleb anda otsust ootavale inimesele teada otsuse hilinemisest, selle põhjustest ja otsuse tegemise eeldatavast ajast (haldusmenetluse seaduse § 41).

4.4. SKA soovib töökorralduslikult läbi mõelda, kuidas tagada järjepidevus sotsiaalteenuste menetlusedokumentide sisestamiseks STARi ja täita spetsialistide ametijuhendites sätestatud, mille kohaselt abivajadus on dokumenteeritud korrektselt ja õigeaegselt STARis.

4.5. SKA soovib kaaluda abivajaduse hindamiseks elektroonilise hindamisvahendi kasutusele võtmist STARi keskkonnas. Viimane võimaldab sotsiaaltöötajatel koguda ja analüüsida abivajaja teavet ühtses, standarditud vormis.

4.6. SKA juhib tähelepanu, et abivajaduse hindamise õigus ja kohustus on ametnikul (sotsiaaltöötajal) tulenevalt SHS § 15.

4.7. SKA soovib ajakohastada [kodulehel](#) avalikustatud teave ametnike hariduse ja eriala kohta. Seisuga 05.04.2025 puuduvad andmed ametis olevate hooldus- ja sotsiaaltöö spetsialisti ja erivajadustega inimeste spetsialisti kohta.

(allkirjastatud digitaalselt)
Ülle Sihver
peaspetsialist (järelvalve)